

**Niet meer houden aan
sluitingsuren**

Misleidende brief

**Duidelijkheid in het
rechtsverkeer**

Beoordeling

Naar de verwerende partij op de terechtzitting is de strekking van haar brief van 22 februari 2016 dat verzoekster zich niet meer aan de gemeentelijke sluitingsuren diende te houden.

In die omstandigheden is de brief, volgens de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, misleidend. Er treft verzoekster geen verwijt dat zij er niet in gelezen heeft wat de verwerende partij volgens haar verklaring op de zitting mee bedoelde. Vanuit het oogpunt van verzoekster gaf de brief minstens de schijn een nieuwe weigering van ruimere openingsuren in te houden.

Het is, volgens de afdeling Bestuursrechtspraak, in het belang van de rechtszekerheid die schijn door een vernietiging uit de wereld te helpen. Het onderzoek van de exceptie leidt bijgevolg tot de conclusie dat er reden is om de bestreden bepaling te vernietigen voor de duidelijkheid in het rechtsverkeer.

Arrest

De Raad van State vernietigt het antwoord in de brief van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Genesius-Rode van 22 februari 2016 op de vraag van de bvba Taha Alimentation om haar ruimere openingsuren voor haar nachtwinkel te verlenen.

Bron: Raad van State, Afdeling Bestuursrechtspraak: Arrest nr. 239.206 van 26 september 2017 in zake BVBA Taha Alimentation tegen de gemeente Sint-Genesius-Rode.

Berichten uit Europa

EU Commissie

Jan DE MULDER, Attaché Bestuur & Kanselarij bij de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de EU

In deze bijdrage lichten we een aantal recente ontwikkelingen en initiatieven in de Europese Unie met relevantie en belang voor de lokale overheden toe. We beginnen met de Commissievoorstellen voor het Werkprogramma 2018, het laatste echte werkjaar van deze Commissie. Het beleid voor betere regelgeving komt nadien aan bod evenals de lancering van de taskforce die de problematiek van de subsidiariteit zal bestuderen. We stellen vervolgens een reeks Commissie-initiatieven en rapporteringen voor: om nepnieuws tegen te gaan, de vaststellingen van de onderwijsmonitor 2017 en het initiatief voor een onderwijsruimte, de afkondiging en opvolging van de sociale pijler, maatregelen om de veiligheid te versterken, de verbetering van overheidsopdrachten, de stedelijke agenda en een nieuwe adviesdienst, en tot slot over de migratieproblematiek.

Werkprogramma 2018

Het werkprogramma van de Commissie is een agenda geworden voor een meer verenigde, sterkere en meer democratische Unie.

Achtergrond

Ieder jaar stelt de Commissie een werkprogramma op met een lijst van maatregelen voor de komende twaalf maanden. Het werkprogramma maakt het publiek en de medewetgevers duidelijk met welke **nieuwe voorstellen** de Commissie wil komen, welke hangende voorstellen zij wil intrekken en welke EU-wetgeving zij wil herzien.

Nieuw programma

Dit programma werd op 24 oktober 2017 voorgesteld. De **26 nieuwe initiatieven** in het werkprogramma voor dit jaar vallen uiteen in twee groepen, elk met een eigen invalshoek:

1. **gerichte wetgevingsmaatregelen** om de werkzaamheden op **prioritaire beleidsgebieden** af te maken. Alle voorstellen daarover zullen ten laatste in mei 2018 worden

ingediend, zodat het Europees Parlement en de Raad de wetgevingswerkzaamheden kunnen afronden vóór de Europese verkiezingen van juni 2019.

2. **ambitieuze, op de verdere toekomst gerichte maatregelen en initiatieven** die de nieuwe Unie, met 27 lidstaten, moeten klaarstomen voor 2025 en daarna. Deze voorstellen weerspiegelen het debat dat op gang is gebracht door onder meer het Witboek van de Commissie over de toekomst van Europa.

Resultaatgerichte aanpak

Om een **resultaatgerichte aanpak** te garanderen, heeft de Commissie in haar werkprogramma **66 hangende prioritaire voorstellen** geselecteerd die zij de afgelopen twee jaar heeft ingediend en die dringend door het Parlement en de Raad moeten worden goedgekeurd. Zij heeft daarnaast voorgesteld om **15 hangende voorstellen in te trekken** omdat ze waarschijnlijk toch niet worden goedgekeurd, niet meer beantwoorden aan het beoogde doel of technisch verouderd zijn. Het werkprogramma bevat **15 voorstellen** die voortvloeien uit een zogenaamde **Refit-herziening van bestaande wetten** en uit adviezen van het Refit-platform. Refit staat voor “regulatory fitness and performance” (gezonde en resultaatgerichte regelgeving). Een andere prioriteit is de daadwerkelijke toepassing en handhaving van de EU-wetgeving door de lidstaten.

Tien prioriteiten

In het nieuwe werkprogramma staan **concrete voorstellen** die de Commissie in staat zullen stellen de werkzaamheden het komende jaar af te ronden. Om **werkgelegenheid, groei en investeringen** te stimuleren, zal de Commissie voortwerken aan de uitvoering van het actieplan voor de circulaire economie en aan de voltooiing van de digitale interne markt, de energie-unie, de kapitaalmarktenunie, de economische en monetaire unie en de bankenunie. Een initiatief op het gebied van eerlijke belastingheffing in de **digitale economie**, een pakket inzake sociale rechtvaardigheid en een voorstel om de voedselvoorzieningsketen in de EU te verbeteren zullen bijdragen aan de totstandbrenging van een verdiepte en billijker interne markt met een sterkere industriële basis. De Commissie zal ook nieuwe, gerichte maatregelen voorleggen om de **veiligheidsunie** tot stand te brengen en om de migratie-agenda en de mondiale strategie van de EU te verwezenlijken. De versterking van het Uniemechanisme voor **civiele bescherming** staat eveneens op het programma. De Commissie zal een evenwichtig en vooruitstrevend handelsbeleid blijven voeren om de mondialisering in goede banen te leiden.

Resultaten boeken na 2025

Terwijl deze Commissie de agenda van vandaag afwerkt, zal ze blijven voortwerken aan de voorbereiding van de Unie van morgen. Het werkprogramma voor 2018 bevat een aantal initiatieven die verder vooruitblikken, naar 2025 en daarna. Vanaf 30 maart 2019 zal de Europese Unie 27 lidstaten tellen. De Commissie wil dan ook de Unie hechter, sterker en democratischer maken. Om te komen tot **een meer verenigde Unie** moeten de koploperkandidaten in de Westelijke Balkan een geloofwaardig perspectief op toetreding krijgen. Om te komen tot **een sterkere Unie** zal de Commissie een voorstel voor het toekomstig meerjarig financieel kader indienen, naast voorstellen voor efficiënter wetgeven op het gebied van de interne markt en voor meer efficiëntie en coherentie bij de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk buitenlands beleid. De Commissie kondigt een reflectienota over een duurzame toekomst voor Europa en een mededeling over de toekomst van het energie- en klimaatbeleid van de EU aan. Er komen ook voorstellen om terrorismebestrijding toe te voegen aan het takenpakket van het Europees Openbaar Ministerie. Voor de realisatie van een **meer democratische Unie** stelt de Commissie voor een permanente Europese minister van Economie en Financiën aan te stellen. Daarnaast staan op het werkprogramma: een initiatief voor de verdere versterking van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel, een mededeling over het verbeteren van de efficiëntie aan het roer van de Europese Unie en een initiatief inzake de versterking van de rechtsstaat.

Vlaamse overheid

Op het niveau van de **Vlaamse Overheid** worden de Commissievoorstellen momenteel geanalyseerd. De voor Vlaanderen belangrijke en relevante initiatieven worden daaruit geselecteerd onder meer op basis van een beperkt consultatieproces dat in november plaatsvond bij Vleba. Een definitieve selectie zal het voorwerp uitmaken van een Mededeling van de Vlaamse Regering begin 2018. Dat zal dan ook een opvolgproces voor een aantal specifieke Commissievoorstellen inhouden.

Meer informatie: https://ec.europa.eu/info/publications/2018-commission-workprogramme-key-documents_nl

**Europese
besluitvorming**

**Sneller en
doeltreffender
toepassing wetgeving**

Naar een complete agenda voor betere regelgeving

Samen met het Werkprogramma 2018 presenteerde de Commissie op 24 oktober 2017 haar analyse om de agenda voor betere regelgeving te voltooien. De Commissie wil daarmee de **Europese besluitvorming** meer baseren op prioriteiten en feiten, en die besluitvorming tegelijk transparanter en doeltreffender maken.

De Commissie komt tot de conclusie dat haar agenda voor betere regelgeving een solide basis is gebleken voor een vlotte en gedegen besluitvorming. Dankzij bredere openbare raadplegingen, systematische evaluaties, grondige effectbeoordelingen en de “REFIT”-aanpak worden **nieuwe voorstellen en bestaande wetgeving grondiger getoetst**. Deze aanpak dwingt beleidsmakers en belanghebbenden immers om altijd uit te gaan van concrete feiten en verwachte gevolgen. Bovendien is de handhaving verbeterd zodat goedgekeurde wetgeving ook snel en doeltreffend wordt toegepast.

- In juli 2017 heeft de Commissie de **interne richtlijnen en middelen voor betere regelgeving** ingrijpend vernieuwd. Dat helpt Commissiemedewerkers bij alle stappen in de beleidscyclus.
- De Commissie investeert ook meer in **overleg met burgers en belanghebbenden** en in voorlichting over de lopende werkzaamheden. Eind dit jaar zal de nieuwe website waar iedereen in elke fase van het wetgevingsproces zijn mening kan geven, volledig operationeel zijn. Dat zal de transparantie enorm verbeteren. Een deel van die website is al in juli 2016 van start gegaan. Sindsdien zijn daar al 643 initiatieven in verschillende fasen van de procedure bekendgemaakt, en kunnen mensen reageren. De website trekt inmiddels bijna 50 000 bezoekers per maand.
- De **Raad voor regelgevingstoetsing werkt nu op volle sterkte**, met drie leden van buiten de instellingen van de EU. Deze raad is een onafhankelijk orgaan dat alle ontwerp-effectbeoordelingen, grote evaluaties en “fitness checks” van bestaande wetgeving door de Europese Commissie onderzoekt en daarover advies uitbrengt.
- Voordat de Commissie nieuwe wetgeving of een wetswijziging voorstelt, past zij altijd het **principe “eerst evalueren”** toe. In 2016 werd iets minder dan 50 % van de effectbeoordelingen geëvalueerd, in 2017 was dat al bijna 70 %.
- Met haar programma voor gezonde en resultaatgerichte regelgeving (REFIT) streeft de Commissie naar eenvoudige EU-wetgeving, minder bureaucratie, en een aanpassing van de bestaande regels zonder de beleidsdoelstellingen in het gedrang te brengen. Het REFIT-platform met stakeholders en vertegenwoordigers van de EU-landen heeft al **58 adviezen over mogelijke vereenvoudigingen** uitgebracht. Die moet de Commissie meenemen in haar jaarlijkse werkprogramma's. Ook op eigen initiatief probeert de Commissie de regelgeving eenvoudiger te maken: sinds 2015 heeft ze daartoe al **137 initiatieven** genomen.

**Beleidsdoelstellingen
halen**

Met elk initiatief zijn kosten gemoeid, maar die moeten natuurlijk zoveel mogelijk worden beperkt. De Commissie doet voortdurend voorstellen om onnodige kosten te vermijden. Zij kijkt daarvoor elk geval apart en luistert zowel naar wie onder de **regeldruk** lijdt als naar wie bij de EU-wetgeving gebaat is. De Commissie heeft verschillende mogelijkheden onderzocht om de regeldruk te verminderen, inclusief concrete streefcijfers voor bepaalde sectoren. Op basis van haar analyse zal de Commissie voortaan bij haar evaluaties en effectbeoordelingen nog systematischer ingaan op de kosten en baten van vereenvoudiging, meer doen om de effecten te kwantificeren, en indien mogelijk bij elk wetswijzigingsvoorstel een streefcijfer ter vermindering van de regeldruk vaststellen.

Meer informatie: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/completing-the-betterregulation-agenda-better-solutions-for-better-results_en.pdf

De toekomst van Europa: taskforce voorzitter Juncker

**Taskforce voor minder
en efficiënter optreden**

Op 14 november 2017 werd door Commissievoorzitter Juncker de taskforce voor subsidiariteit, evenredigheid en minder en efficiënter optreden opgericht. Deze taskforce moet **ten laatste op 15 juli 2018 aanbevelingen** formuleren over hoe de **beginselen van subsidiariteit en evenredigheid** beter kunnen worden toegepast, voor welke beleidsterreinen de bevoegdheid terug aan de lidstaten kan worden gedelegeerd of definitief aan de lidstaten kan worden teruggegeven, en hoe regionale en **lokale overheden** beter bij de vorming en de toepassing van het EU-beleid kunnen worden betrokken.

Achtergrond

Het werk van de Commissie stond de afgelopen drie jaar in het teken van de politieke beleidslijnen die voorzitter Juncker op 15 juli 2014 presenteerde. Daarin bakent hij tien prioritaire beleidsterreinen voor de Commissie af, met dien verstande dat zoveel mogelijk werk in handen van de lidstaten blijft. De Commissie heeft dit concept uitgewerkt in haar op 1 maart 2017 voorgestelde **Witboek over de toekomst van Europa**, waarin vijf scenario's worden geschetst. Voorzitter Juncker heeft op 13 september 2017 in de State of the Union zijn visie op de toekomst van Europa uit de doeken gedaan, uitgaande van het debat dat op gang was gebracht door het Witboek over de toekomst van Europa tegen 2025. Een van de scenario's die hij presenteerde – scenario 4 – kreeg het **motto “Minder en efficiënter”** en houdt in dat de Europese Unie haar werk op bepaalde gebieden zou moeten intensiveren en niet langer, of veel minder, zou moeten optreden wanneer haar toegevoegde waarde eerder beperkt wordt geacht of wanneer zij beloften niet kan inlossen. De taskforce zal bijdragen tot de verdere ontwikkeling van de Europese Unie in het kader van de Routekaart naar een meer verenigde, sterkere en meer democratische Unie. Deze door de Commissie opgestelde routekaart zal op de bijeenkomst van de Europese leiders van 9 mei 2019 (in Sibiu, Roemenië) worden afgerond, en zal dus op tijd klaar zijn voor de Europese parlementsverkiezingen.

Subsidiariteit en evenredigheid

Deze beginselen zijn neergelegd in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Het **subsidiariteitsbeginsel** moet ervoor zorgen dat beslissingen zo dicht mogelijk bij de burger worden genomen en dat de EU slechts actie onderneemt indien dit doeltreffender is dan actie op nationaal, regionaal of **lokaal niveau**.

Volgens het **evenredigheidsbeginsel** mag het optreden van de EU niet verder gaan dan wat nodig is om de doelstellingen van de Verdragen te verwezenlijken. De Commissie past deze beginselen bv. toe op het gebied van toezicht op staatssteun. Dit toezicht is al grotendeels (voor 90 % van de staatssteunmaatregelen) terug in handen van de nationale, regionale en lokale instanties.

Meer informatie: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-c-7810-presidentdecision_en_1.pdf

Commissie zet stappen tegen nepnieuws

Openbare raadpleging

Op 13 november 2017 lanceerde de Commissie een openbare raadpleging over nepnieuws en online-desinformatie. Tegelijkertijd richtte ze een deskundigengroep op hoog niveau op waarin de academische wereld, onlineplatforms, nieuwsmedia en maatschappelijke organisaties worden vertegenwoordigd. Op basis van deze initiatieven zal een EU-strategie tegen de verspreiding van nepnieuws worden uitgewerkt. Deze strategie wordt in het voorjaar van 2018 voorgesteld.

Achtergrond

Op 17 en 18 november 2016 hield de Commissie haar tweede jaarlijkse colloquium over de **grondrechten** gehouden met als thema “pluralisme in de media en democratie”. Uit een op 17 november 2016 gepubliceerde Eurobarometer-enquête is ook gebleken dat de Europeanen zich zorgen maken over de onafhankelijkheid van de media en weinig vertrouwen hebben in de media. In juni 2017 nam het Europees Parlement een resolutie aan waarin de Commissie werd verzocht een diepgaand onderzoek in te stellen naar de huidige situatie en het juridische kader met betrekking tot nepnieuws. Ze werd ook gevraagd na te gaan of er juridisch kan worden ingegrepen om de publicatie en verspreiding van valse inhoud tegen te gaan. De Commissie heeft bevestigd dat dit een prioriteit is en heeft het initiatief tegen nepnieuws opgenomen in het **werkprogramma** voor 2018 (zie hierboven).

Inbreng publiek tot februari 2018

Alle burgers, sociale mediaplatforms, nieuwsorganisaties (omroeporganisaties, gedrukte media, nieuwsagentschappen, onlinemediamedia en feitencontroleurs), onderzoekers en overheidsinstanties krijgen tot half februari 2018 de kans om hun inzichten te delen in het kader van de lopende openbare raadpleging. Daardoor worden adviezen verzameld over welke maatregelen de EU kan nemen om de burgers effectieve instrumenten aan te reiken zodat zij betrouwbare en gecontroleerde informatie kunnen herkennen en zich aan de uitdagingen van het digitale tijdperk kunnen aanpassen.

Inbreng op drie vlakken

Er worden bijdragen verwacht op drie belangrijke gebieden:

1. De **omvang** van het probleem, nl. hoe wordt nepnieuws door burgers en belanghebbenden ervaren, op welke manier zijn zij zich bewust van online-desinformatie, en in welke mate vertrouwen zij de verschillende media.
2. Een beoordeling van de **maatregelen die al zijn getroffen** door platforms, nieuwsmediabedrijven en maatschappelijke organisaties om de verspreiding van nepnieuws

via het internet tegen te gaan, en advies over de taken en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen.

3. **Mogelijke toekomstige maatregelen** om de toegang van burgers tot betrouwbare en gecontroleerde informatie te verbeteren en de verspreiding van online-desinformatie tegen te gaan.

Deze raadpleging is uitsluitend gericht op nepnieuws en online-desinformatie waarvan de inhoud niet per se illegaal is en waarop bestaande EU-wetgeving, nationale wetgeving en zelfreguleringsacties dus geen betrekking hebben.

Deskundigen

De Commissie heeft ook tot half december **deskundigen** opgeroepen om zich aan te melden voor de groep op hoog niveau over nepnieuws. Deze groep zal de Commissie advies verlenen wanneer gepeild wordt naar de omvang van het verschijnsel, de taken en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen worden omschreven, de internationale dimensie alsook de verschillende standpunten ter zake in kaart worden gebracht, en wanneer aanbevelingen worden geformuleerd. Voor zover mogelijk zal de groep bestaan uit verschillende vertegenwoordigers van ieder vakgebied, zowel uit de academische wereld als het maatschappelijke middenveld. De Commissie streeft naar een evenwichtige selectie van deskundigen.

Voorjaar 2018

In het voorjaar 2018 zal de Commissie de **mededeling** over nepnieuws en online-desinformatie uitbrengen. De vertegenwoordigingen van de Commissie in de lidstaten van de EU en in de externe delegaties in derde landen zullen deelnemen aan het **debat** en informatie verzamelen over de nationale voorschriften en initiatieven tegen de verspreiding van nepnieuws in hun respectieve landen.

Meer informatie: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/public-consultationfake-news-and-online-disinformation>

Sociaal beleid

Onderwijs en opleiding in Europa: ongelijkheid blijft een probleem

Onderwijs- en opleidingsmonitor

Op 9 november 2017 publiceerde de Commissie de editie 2017 van de Onderwijs- en opleidingsmonitor. Hoewel de resultaten aantonen dat de nationale onderwijsstelsels inclusiever en doeltreffender worden blijkt uit de monitor echter ook dat de onderwijsprestaties van studenten in grote mate afhangen van hun **sociaal-economische achtergrond**. De monitor analyseert de belangrijkste uitdagingen voor de Europese onderwijsstelsels en stelt beleidsmaatregelen voor om de stelsels beter op de behoeften van de samenleving en de arbeidsmarkt af te stemmen. Het verslag bestaat uit een transnationale vergelijking, 28 gedetailleerde landenverslagen en een specifieke webpagina met aanvullende gegevens en informatie.

Efficiënt functioneren onderwijsstelsels

De Europese Commissie steunt de lidstaten om ervoor te zorgen dat hun **onderwijsstelsels efficiënt functioneren**. De in de jaarlijks gepubliceerde Onderwijs- en opleidingsmonitor verzamelde gegevens vormen een belangrijk onderdeel van dit werk. Uit de meest recente editie blijkt dat de lidstaten hun onderwijsstelsels weliswaar hervormen en moderniseren en zo vooruitgang boeken bij het merendeel van de belangrijke EU-streefcijfers, maar dat er toch meer inspanningen nodig zijn om de ongelijkheid in het onderwijs ongedaan te maken.

Sociaal-economische status leerlingen

Onderwijsprestaties zijn sociaal relevant. Wie alleen basisonderwijs heeft gevolgd, loopt bijna drie keer meer kans op **armoede of sociale uitsluiting** dan wie tertiair onderwijs heeft genoten. Uit de meest recente gegevens van de monitor blijkt bovendien dat in 2016 slechts 44 % van de jongeren tussen 18 en 24 jaar die alleen lager middelbaar onderwijs hadden gevolgd, werk had. Bij de leeftijdsgroep van 15 tot 64 jaar is de werkloosheid ook veel hoger bij wie alleen basisonderwijs heeft gevolgd dan bij wie tertiair onderwijs heeft genoten (16,6 % tegenover 5,1 %). Tegelijkertijd bepaalt de sociaal-economische status de prestaties van de leerlingen: maar liefst 33,8 % van de leerlingen uit de meest kansarme sociaal-economische milieus presteert zwak op school. Bij leerlingen uit de meest bevoorrechte milieus is dat slechts 7,6 %.

Ondermaatse basiskennis

De EU streeft er onder meer naar het percentage 15-jarige leerlingen met een **ondermaatse basiskennis** lezen, wiskunde en wetenschappen uiterlijk 2020 tot 15 % terug te dringen. De EU als geheel blijft echter steeds verder achter bij deze doelstelling, m.n. wat

Jongeren met migrantenachtergrond

wetenschappen betreft: het percentage jongeren met ondermaatse prestaties voor wetenschappen is gestegen van 16 % in 2012 tot 20,6 % in 2015.

Mensen die niet in de EU zijn geboren, zijn bijzonder kwetsbaar. Ze worden vaak met tal van risico's en nadelen geconfronteerd. Jongeren met een **migrantenaachtergrond** lopen een groter risico op slechte schoolprestaties en schooluitval. In 2016 was 33,9 % van de mensen tussen 30 en 34 jaar die in de Europese Unie woonden maar er niet geboren waren, laaggeschoold (d.w.z. met hoogstens een diploma lager secundair onderwijs). Van hun in de EU geboren leeftijdsgenoten was slechts 14,8 % laaggeschoold.

De **investeringen in onderwijs** hebben zich overal in de EU van de financiële crisis hersteld en zijn in het algemeen licht gestegen (1 % per jaar in reële termen). In ongeveer twee derde van de lidstaten wordt meer in onderwijs geïnvesteerd. In vier landen zijn de investeringen met meer dan 5 % gestegen.

Meer informatie: de monitor is beschikbaar op: https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/monitor2017_en.pdf

Naar een Europese onderwijsruimte in 2025

Verantwoordelijkheid lidstaten

De verantwoordelijkheid voor onderwijs en cultuur ligt in de eerste plaats bij de lidstaten op **nationaal, regionaal en lokaal niveau**. De Europese Unie heeft in de loop der jaren echter een belangrijke aanvullende rol gespeeld, vooral bij grensoverschrijdende activiteiten. Dankzij het Erasmus-programma (sinds 2014 Erasmus+) bv. hebben de afgelopen 30 jaar 9 miljoen mensen de mogelijkheid gehad in een ander land te studeren, een opleiding te volgen, les te geven of vrijwilligerswerk te doen. Op 14 november 2017 lichtte de Europese Commissie haar visie toe over hoe we tegen 2025 een Europese onderwijsruimte tot stand kunnen brengen.

Elementen Europese onderwijsruimte

Een Europese onderwijsruimte moet het volgende omvatten:

- **mobilititeit voor iedereen:** door voort te bouwen op de positieve ervaringen van het programma Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps, de deelname aan deze initiatieven te verruimen en een Europese studentenkaart te ontwikkelen om informatie over iemands academische achtergrond op een nieuwe en gebruiksvriendelijke manier op te slaan.
- **De wederzijdse erkenning van diploma's:** door een nieuw "Sorbonne-proces" op te starten dat voortbouwt op het "Bologna-proces" om het pad te effenen voor de wederzijdse erkenning van diploma's hoger onderwijs en einddiploma's.
- Meer samenwerking bij de ontwikkeling van **leerplannen:** door aanbevelingen te doen zodat het onderwijs in alle kennis, vaardigheden en competenties voorziet die essentieel zijn in de wereld van vandaag.
- **Beter talenonderwijs:** door een nieuwe benchmark vast te stellen, nl. dat alle Europese jongeren na het hoger middelbaar onderwijs in 2025 een goede kennis moeten hebben van twee andere talen dan hun moedertaal (moedertalen).
- Een **leven lang leren** stimuleren: door naar convergentie te streven en het percentage mensen die hun leven lang leren uiterlijk 2025 tot 25 % te verhogen.
- De **integratie van innovatie en digitalisering** in het onderwijs: door innovatieve en digitale opleidingen te bevorderen en een nieuw Actieplan voor digitaal onderwijs op te stellen.
- **Steun voor leerkrachten:** door meer leerkrachten bij Erasmus+ en het e-Twinning-netwerk te betrekken en beleidsadvies te verlenen over de professionele ontwikkeling van leerkrachten en schoolleiders.
- De creatie van een **netwerk van Europese universiteiten** zodat Europese universiteiten van werelddniveau naadloos grensoverschrijdend kunnen samenwerken; en steun voor de oprichting van een school voor Europese en transnationale governance.
- **Investeringen in onderwijs:** door met behulp van het Europees Semester structurele hervormingen ter verbetering van het onderwijsbeleid te ondersteunen, EU-financierings- en EU-investeringsinstrumenten ter financiering van het onderwijs te gebruiken en een benchmark voor de lidstaten vast te stellen, nl. 5 % van het bbp in onderwijs investeren.
- Het behoud van het **cultureel erfgoed** en de bevordering van een Europese identiteit en cultuur: door een Europese Agenda voor cultuur te ontwikkelen en een Aanbeveling van de Raad inzake gemeenschappelijke waarden, inclusief onderwijs en de Europese dimensie van lesgeven op te stellen.

- De Europese dimensie van **Euronews** versterken, dat in 1993 door een aantal Europese openbare omroepen is opgericht met de bedoeling een Europees kanaal te bieden voor toegang tot onafhankelijke informatie van hoge kwaliteit in een pan-Europees perspectief.

Toekomst onderwijs en cultuur

Deze ideeën vormden een bijdrage aan de bijeenkomst van 17 november 2017 in Göteborg, waar de EU-leiders onder meer de toekomst van onderwijs en cultuur bespraken. De Commissie is van mening dat alle **lidstaten** er belang bij hebben het potentieel van onderwijs en cultuur ten volle te benutten om werkgelegenheid, economische groei en sociale rechtvaardigheid te bevorderen en de Europese identiteit in al haar verscheidenheid tot uitdrukking te brengen.

Meer informatie: Mededeling Onderwijsruimte: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/communication-strengthening-european-identity-education-culture_en.pdf

De afkondiging en opvolging van de Europese pijler van sociale rechten

Nieuwe pijler

Op 17 november 2017 hebben de leiders van de Europese Unie in Göteborg ook de Europese pijler van sociale rechten afgekondigd op de sociale top voor eerlijke banen en groei. Voorzitter Juncker kondigde die pijler voor het eerst aan in 2015 en de Commissie heeft de pijler in april 2017 voorgesteld.

Top in Zweden

De voorzitters van de EU-instellingen, Europese staatshoofden en regeringsleiders, sociale partners en andere belangrijke stakeholders hebben op die sociale top een open discussie gevoerd over samenwerking voor meer eerlijke banen en groei in de Europese Unie. Het was overigens de eerste sociale top van de EU in 20 jaar!

Gezamenlijke verbintenissen

Met deze afkondiging bevestigden de EU-leiders hun **gezamenlijke verbintenissen** om vast te houden aan en te waken over de 20 in de pijler neergelegde beginselen en sociale rechten.

Op 28 november 2017 presenteerden Commissievoorzitter Juncker en Zweeds premier Löfven, het eindrapport van de Top dat zal dienen als kader voor de follow-up van de top, die tijdens de **Europese Raad** van december 2017 begint.

Gezamenlijke inspanningen

In het bijzonder heeft de top eraan herinnerd dat de mensen voorop moeten worden gesteld door middel van gezamenlijke inspanningen op alle niveaus en dat moet worden voortgezet aan de sociale dimensie van de Unie door een gezamenlijk engagement en vastgestelde bevoegdheden.

Eerste stappen

Als een eerste stap moet het volgende worden gedaan:

- uitvoering van de beginselen en rechten van de Europese pijler van sociale rechten, door middel van het **Europees semester** voor beleidscoördinatie en de nationale hervormingsprogramma's van 2018;
- de bevordering van een goed functionerende **sociale dialoog** op alle niveaus, met inbegrip van de nieuwe start voor de sociale dialoog op EU-niveau;
- snelle voortgang van **lopende sociale dossiers op EU-niveau**, met inbegrip van detachering van werknemers, coördinatie van de sociale zekerheid, evenwicht tussen werk en privéleven en de Europese toegankelijkheidswet, alsook de voorbereiding van een snelle afhandeling van de toekomstige initiatieven die de Commissie in haar werkprogramma voor 2018 heeft aangekondigd;
- de follow-up van de prioriteiten van het actieplan voor de periode 2018-2019 ter bestrijding van de **loonkloof tussen mannen en vrouwen**; en
- verdere uitvoering van de nieuwe Europese agenda voor vaardigheden, waarbij in 2018 speciale aandacht zal gaan naar de uitvoering van de aanbeveling van de Raad inzake **bijscholingstrajecten** voor mensen met de grootste behoeften aan vaardigheden.

In december zal de Europese Raad zich in het kader van de follow-up van de top van Göteborg buigen over de sociale dimensie in de discussie over de toekomst van Europa. Het **Europees semester** voor beleidscoördinatie moet het belangrijkste kader vormen voor de verdere besprekingen over de sociale dimensie.

Meer informatie:

https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights_nl
 Rapport: https://ec.europa.eu/commission/publications/concluding-report-social-summit-fair-jobs-and-growth_en

Veiligheidsunie: nieuwe maatregelen

Beschermen tegen terroristische dreigingen

Naast het elfde verslag over de Veiligheidsunie legt de Commissie op 18 oktober 2017 een pakket operationele en praktische maatregelen voor om de burgers van de EU beter te beschermen tegen terroristische dreigingen. De maatregelen moeten de zwakke punten aanpakken die bij de recente aanslagen aan het licht zijn gekomen, de lidstaten ondersteunen bij het **beschermen van openbare ruimten** en helpen voorkomen dat terroristen de middelen in hand krijgen die zij voor hun activiteiten nodig hebben. Daarnaast stelt de Commissie voor om **het externe optreden** van de EU op het gebied van terrorismebestrijding verder te versterken onder meer via **Europol**.

Openbare ruimten beschermen

De recente tragische aanslagen in Barcelona, Londen, Manchester en Stockholm tonen aan dat terroristen steeds vaker openbare en drukbezochte plaatsen in het vizier nemen. Daarom heeft de Commissie een **actieplan** voorgelegd om de **lidstaten** beter te **ondersteunen** bij hun inspanningen om openbare ruimten te beschermen en minder kwetsbaar te maken.

Maatregelen actieplan

Enkele voorbeelden van deze maatregelen:

- **Verhoging van de financiële steun:** De Commissie stelt **18,5 miljoen euro** uit het Fonds voor interne veiligheid ter beschikking voor het ondersteunen van transnationale projecten om openbare ruimten beter te beschermen. In 2018 wordt via het initiatief “**Stedelijke Innovatieve Acties**” nog eens **100 miljoen euro** uitgetrokken om steden te ondersteunen bij het investeren in beveiligingsoplossingen.
- **Richtsnoeren:** Het komende jaar zal de Commissie nieuwe richtsnoeren uitvaardigen om de lidstaten te helpen bij tal van kwesties die verband houden met de bescherming van openbare ruimten en bewustmaking van het publiek. De richtsnoeren zullen onder meer betrekking hebben op ingebouwde technische beveiligingsoplossingen (“security by design”) om de openbare ruimten veiliger te maken zonder dat hun open en openbare karakter daaronder te lijden heeft.
- **Uitwisseling van beste praktijken:** De Commissie zet een forum van praktijkmensen en een netwerk voor beveiliging tegen grote risico's op als platform voor gemeenschappelijke opleidingen en gezamenlijke oefeningen om de paraatheid bij aanvallen te verbeteren.
- **Verbetering van de samenwerking tussen plaatselijke actoren en de particuliere sector:** De Commissie zal een forum van belanghebbenden opzetten om publiek-private partnerschappen op het gebied van beveiliging te stimuleren en overleg te plegen met particuliere belanghebbenden zoals winkelcentra, concertorganisatoren, sportstadions en autoverhuurbedrijven. De betrokkenheid van de **lokale en regionale overheden** zal worden versterkt door een speciale bijeenkomst op hoog niveau te organiseren over beste praktijken voor de bescherming van openbare ruimten.

Chemische, biologische, radiologische en nucleaire aanvallen

Hoewel het weinig waarschijnlijk is dat dergelijke aanvallen zullen plaatsvinden, stelde de Commissie ook een **actieplan** voor ter verbetering van de paraatheid, veerkracht en coördinatie op EU-niveau op het gebied van aanvallen met chemische, biologische, radiologische en nucleaire materialen. Voorgesteld wordt onder meer om een **EU-beveiligingsnetwerk** en een **kenniscentrum** voor deze stoffen op te zetten in het kader van het Europees centrum voor terrorismebestrijding binnen Europol.

Aanvullende kortetermijnmaatregelen

Om nog meer aanslagen te voorkomen, is het van cruciaal belang dat de toegang van terroristen tot de middelen voor hun aanslagen wordt afgesneden. De Commissie presenteerde ook een aantal aanvullende kortetermijnmaatregelen: m.n. beperking van de toegang tot stoffen om zelf explosieven maken; ondersteuning van de rechtshandhavings- en justitiële autoriteiten bij strafrechtelijke onderzoeken waarin sprake is van versleuteling en maatregelen tegen terrorismefinanciering. *Versterking externe optreden en samenwerking*

De Commissie heeft ook voorstellen ter versterking van het externe optreden van de EU en de samenwerking met derde landen op het gebied van de bestrijding van terrorisme en andere vormen van zware transnationale criminaliteit voorgesteld. In het 11de verslag over de Veiligheidsunie wordt ook aandacht besteed aan de volgende stappen in de strijd tegen **radicalisering on- en offline**. Deze praktische maatregelen voor de korte termijn moeten de komende 16 maanden hun beslag krijgen. Daarnaast werkt de Commissie aan

een **nog op te richten Europese inlichtingeneenheid**, zoals aangekondigd door voorzitter Juncker in het kader van zijn visie op hoe de Europese Unie er in 2025 moet uitzien.

Meer informatie: Actieplan ter bescherming van openbare ruimten:

https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20171018_action_plan_to_improve_the_protection_of_public_spaces_en.pdf

Factsheet over de Veiligheidsunie:

https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20171018_factsheet_update_of_the_factsheet_security_union_a_europe_that_protects_en.pdf

Efficiënte en professionele overheidsopdrachten

Achtergrond

Voorgestelde initiatief

Overheidsinvesteringen

Om de eengemaakte markt te versterken en investeringen in de Unie te blijven stimuleren, presenteerde de Commissie op 3 oktober 2017 een initiatief voor een **efficiëntere en duurzame aanpak** van overheidsopdrachten, waarbij ten volle gebruik wordt gemaakt van digitale technologieën om de procedures te vereenvoudigen en te versnellen.

Een groot deel van de overheidsinvesteringen in onze economie verloopt via **overheidsopdrachten**: deze zijn goed voor een bedrag van 2 biljoen euro per jaar, wat neerkomt op 14 % van het bbp van de EU. De hele Unie heeft er belang bij dat dit geld van de belastingbetaler efficiënt en effectief wordt besteed. De **EU-wetgeving** inzake overheidsopdrachten vereist dat alle overheidsopdrachten boven een bepaalde drempel met inachtneming van de beginselen van transparantie, gelijke behandeling en non-discriminatie worden aanbesteed. Deze regels zijn in 2014 verder vereenvoudigd. Bij het gunnen van opdrachten telt niet alleen de beste prijs, maar worden lidstaten ook aangemoedigd om rekening te houden met **kwalitatieve criteria** en te vragen om innovatieve energiebesparende oplossingen of duurzame en inclusieve benaderingen. De Commissie blijft nauwlettend **toezien** op de omzetting van de EU-wetgeving inzake overheidsopdrachten in nationaal recht en blijft overheden helpen om de mogelijkheden van overheidsopdrachten te vatten en er ten volle gebruik van te maken.

Het bestaat uit vier onderdelen:

- **Vaststelling van prioritaire gebieden voor verbetering:** de lidstaten worden aangemoedigd een **strategische aanpak** te ontwikkelen voor hun beleid inzake overheidsopdrachten, gericht op zes prioriteiten: meer gebruikmaking van innovatieve, groene en sociale criteria bij de gunning van overheidsopdrachten; professionalisering van overheidsinkopers; betere toegang van kmo's en EU-ondernemingen tot de aanbestedingsmarkten in respectievelijk de EU en derde landen; meer transparantie en integriteit en betere gegevens over overheidsopdrachten; digitalisering van aanbestedingsprocedures; en meer samenwerking tussen overheidsinkopers in de hele EU.
- **Vrijwillige voorafgaande beoordeling van grote infrastructuurprojecten:** complexe projecten kunnen vanaf het begin fout lopen als de projectbeheerders de **complexe regels** voor grootschalige overheidsopdrachten niet helemaal begrijpen. De Commissie zal een helpdesk oprichten die specifieke vragen over projecten met een geraamde waarde van meer dan 250 miljoen euro reeds in een vroeg stadium kan beantwoorden. Voor projecten die voor de betrokken lidstaat van groot belang zijn of een totale geraamde waarde van meer dan 500 miljoen euro vertegenwoordigen, zullen de betrokken instanties de Commissie kunnen verzoeken om het volledige plan te controleren op overeenstemming met de EU-wetgeving inzake overheidsopdrachten, wat de onzekerheid en het risico op vertragingen en juridische obstakels aanzienlijk zal terugdringen. Het mechanisme is **vrijwillig**, het advies van de Commissie is niet-bindend en de informatie zal met inachtneming van strikte vertrouwelijkheidsregels worden verwerkt.
- **Aanbeveling inzake professionalisering van overheidsinkopers:** de Commissie beveelt een aantal stappen aan die de lidstaten kunnen ondernemen om overheidsinkopers uit te rusten met de zakelijke vaardigheden, de technische kennis en het procedurele inzicht om aan de regels te voldoen en ervoor te zorgen dat de belastingbetalers de beste goederen en diensten voor hun geld krijgen. De Commissie zal de uitwisseling van goede en innoverende praktijken bevorderen.
- **Raadpleging over de bevordering van innovatie via overheidsopdrachten:** Begin oktober startte de Commissie met een gerichte raadpleging om van belanghebbenden te

horen hoe zij denken dat innovatie kan worden bevorderd via de aanbesteding van goederen en diensten. Overheidsopdrachten voor innovatie kunnen zowel betrekking hebben op de resultaten van innovatie als op innovatieve vormen van aankoop. Deze raadpleging loopt tot en met 31 december en zal worden meegenomen in de toekomstige richtsnoeren voor overheden, waarin aspecten zoals strategiebepaling, ondersteuning van overheidsopdrachten voor innovatie of het gebruik van innovatievriendelijke aanbestedingsinstrumenten aan bod zullen komen.

Ondersteuning door Commissie

De Commissie zal de lidstaten blijven ondersteunen bij het volledig benutten van de mogelijkheden die de nieuwe voorschriften voor overheidsopdrachten bieden en kijkt ernaar uit om via een partnerschap met overheden en belanghebbenden de praktijk van overheidsopdrachten te verbeteren.

Meer informatie:

Mededeling: <http://ec.europa.eu/docsroom/documents/25612>

Raadpleging: http://ec.europa.eu/growth/content/targeted-consultation-draft-guidance-public-procurement-innovation_en

Stedenbeleid

Rapport Europese Agenda Stad

Cities Forum

Met twaalf partnerschappen die operationeel zijn, vier actieplannen die zijn opgesteld en stedelijke vraagstukken die op de agenda staan van de Europese Commissie. Ruim een jaar na het Pact van Amsterdam heeft de Europese Agenda Stad tastbare resultaten opgeleverd volgens het rapport van de Europese Commissie aan de Europese Raad. Dat rapport presenteerde de Commissie op 27 november 2017 op het **Cities Forum** in Rotterdam. Het rapport geeft vrij compact weer wat sinds de ondertekening van het Pact van Amsterdam in mei 2016 bereikt is, en wordt beschouwd als een belangrijke mijlpaal. Ook bevat het voorbeelden van concrete acties die uit de Actieplannen van de Partnerschappen voortkomen.

Meer steden betrekken

In de Commissie staan stedelijke vraagstukken nu op de agenda en zijn er inspanningen geleverd om de interne coördinatie te verbeteren, meer steden te betrekken en gemakkelijk toegang te bieden tot informatie over EU-kansen voor steden, aldus het rapport. De werkmethode – multi-level governance, betrokkenheid van meerdere belanghebbenden en geïntegreerde aanpak – functioneert en zou op andere beleidsterreinen kunnen worden gebruikt, zo adviseert de Commissie.

Concrete acties

Tussen 2018 en 2021 moeten concrete acties uit de Partnerschappen worden uitgevoerd. De Europese Commissie voert eind 2019 een evaluatie uit over de Europese Agenda Stad. Dit alles zou moeten leiden tot een gedeeld begrip van wat de beste manieren zijn om met steden te werken en hen te ondersteunen bij hun ontwikkeling.

De Commissie is in ieder geval vastbesloten door te gaan met de bevordering van de Europese Agenda Stad, omdat zij ervan overtuigd is dat steden belangrijke actoren zijn die bij het ontwerp en de uitvoering van het EU-beleid moeten worden betrokken.

Meer informatie: over de actieplannen van de Partnerschappen, zie:

<https://ec.europa.eu/futurium/en/urban-agenda>

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/conferences/cities_forum_2017/programme_cities_forum_2017.pdf

Urbis: nieuwe adviesdienst voor stedelijke investeringsplannen

Nieuwe adviesdienst

Op 28 november 2017 stelden de Commissie en de Europese Investeringsbank deze nieuwe adviesdienst voor. De adviesdienst zal steden bij het ontwerp, de planning en de uitvoering van hun investeringsstrategieën en -projecten bijstaan met technisch en financieel advies op maat, ook op het gebied van innovatieve financieringsmogelijkheden. Het is de bedoeling op de korte tot middellange termijn goed onderbouwde projecten van de grond te doen komen, bv. op het gebied van stedelijke klimaatmaatregelen.

Ondersteuning steden

Urbis zal de steden helpen bij:

- het verbeteren van de **investeringsstrategie** van een stad door advies te geven over strategische planning, prioritering en verbetering van investeringsprogramma's en projecten;
- het uitwerken van projecten en **investeringsprogramma's** tot een bankabel niveau, bv. door op verzoek een analyse te maken, door te helpen bij financiële structurering en door feedback te geven over ontwerpsubsidieaanvragen;
- het verkennen van mogelijkheden voor financiering door het Europees Fonds voor strategische investeringen (EFSD), de fondsen voor het cohesiebeleid – die in de periode 2014-2020 meer dan 100 miljard euro investeren in stedelijke gebieden – of allebei;
- het ondersteunen van het voorbereidende werk voor **investeringsplatforms** en faciliteiten om verschillende fondsen te combineren, evenals het leggen van contacten met financiële intermediairs en het ontwikkelen van uitvoeringsregelingen voor deze faciliteiten;
- het ontwikkelen van **financieringsmogelijkheden** om de druk op de gemeentelijke schuld te verlichten en om gemeentelijke en particuliere verstrekkers van stedelijke diensten te helpen toegang te krijgen tot financiering.

Meer informatie:

https://ec.europa.eu/info/eu-regional-and-urban-development/topics/cities_en
<http://www.eib.org/projects/sectors/urban-development/index.htm>

Europese migratieagenda: vooruitgang consolideren

Rapport Commissie

Op 15 november 2017 rapporteerde de Commissie (nog maar eens). Daarin viel onder meer te lezen dat:

- Het aantal **irreguliere grensoverschrijdingen** langs de belangrijkste migratieroutes is in 2017 met 63 % gedaald. De EU heeft sinds september haar steun voor de aanpak van de onderliggende oorzaken van migratie opgevoerd
- In Turkije is de EU goed op weg om nog voor het einde van het jaar contracten te sluiten voor de 3 miljard EUR die in het kader van de **faciliteit voor vluchtelingen** beschikbaar is. Sinds oktober krijgt een miljoen van de meest kwetsbare Syrische vluchtelingen maandelijks elektronisch geld overgemaakt.
- Het **EU-trustfonds voor Afrika** zorgt nu, twee jaar na de start ervan, voor meer stabiliteit en weerbaarheid door het ondersteunen van economische ontwikkeling en migratiebeheer in landen die crises van allerlei aard en noodsituaties doormaken. Daarvoor zijn tot nog toe programma's vastgesteld ter waarde van bijna 2 miljard euro. Het EU-trustfonds voor Afrika steunt het werk van de Internationale Organisatie voor Migratie en de Nigerese autoriteiten voor de uitvoering van opsporings- en reddingsoperaties in de woestijn — in 2017 zijn meer dan 1 100 migranten in veiligheid gebracht nadat zij door mensensmokkelaars in de steek waren gelaten.
- In **Libië** ligt de nadruk nu op het verbeteren van de vaak erbarmelijke omstandigheden waarmee migranten te maken krijgen. Er zijn projecten in ontwikkeling voor intensievere samenwerking met de buurlanden van Libië om meer migranten vanuit Libië naar huis te laten terugkeren.

Hervestiging en herplaatsing

De EU-regeling voor hervestiging, die in juli 2015 van start is gegaan, zal binnenkort met succes zijn afgerond. De hervestiging in de context van de verklaring EU-Turkije gaat gestaag voort: in totaal zijn ruim 25 700 personen hervestigd sinds het begin van de regelingen. De Commissie heeft in september een **nieuwe regeling** in het leven geroepen om tot oktober 2019 ten minste 50 000 van de meest kwetsbare vluchtelingen, m.n. langs de centrale Middellandse Zeeroute, te hervestigen. Tot dusver hebben zestien lidstaten ruim 34 400 plaatsen toegezegd. Nu, twee jaar later, zijn er nog slechts zo'n 750 personen in Griekenland en 3 100 in Italië die moeten worden herplaatst.

De herplaatsingsregeling van de EU wordt dus met succes afgerond. **Meer dan 31 500 personen** zijn tot nu toe herplaatst. Bijna alle lidstaten hebben aan hun wettelijke verplichtingen voldaan, behalve Tsjechië, Hongarije en Polen.

Streefcijfer

Wat hervestiging betreft, moeten de lidstaten plaatsen blijven toezeggen totdat het streefcijfer van ten minste 50 000 is bereikt, zodat de planning voor de concrete hervestiging van start kan gaan. Dat houdt ook in dat steun wordt verleend voor het mechanisme voor evacuatie uit Libië, in samenwerking met de UNHCR, en voor de operationele standaardprocedures voor de vrijwillige regeling voor humanitaire toelating, waarover de Commissie en Turkije afspraken hebben gemaakt.

Terugkeerders

Op EU-niveau is het percentage terugkeerders nog steeds onvoldoende. De **inzet van alle betrokkenen** is dus essentieel om op dit gebied concrete vooruitgang te kunnen boeken. De lidstaten wordt gevraagd om betere gegevens te verzamelen en te verstrekken over terugkeer. Daarmee kan beter worden nagegaan hoe effectief de terugkeeroperaties zijn en waar de Europese grens- en kustwacht een nuttige bijdrage zou kunnen leveren. De EU moet ook gezamenlijk naar mogelijkheden blijven zoeken voor de inzet van alle stimuleringsmaatregelen en pressiemiddelen die tot vooruitgang op het gebied van terugkeer kunnen leiden, zoals bekrachtigd door de Europese Raad.

Meer informatie:

https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/20171114_progress_report_on_the_european_agenda_on_migration_en.pdf

Wetgeving

Belgisch Staatsblad

Publicatiedatum	18 oktober tot 13 december 2017
Steden en gemeenten	
19/10/2017	27 september 2017 – Omzendbrief BB 2017/4. – Omzendbrief betreffende beslissingen tijdens het jaar van de gemeenteraads-, stadsdistrictsraads- en provincieraadsverkiezingen en het gebruik van informatiemiddelen , bl. 94740.
23/10/2017	15 september 2017 – Besluit van de Vlaamse Regering houdende de wijziging en de opheffing van diverse besluiten over wonen , wat betreft leegstand, verwaarlozing, ongeschikt- en onbewoonbaarverklaring en de technische normen voor sociale woningbouw, bl. 95568.
30/10/2017	29 september 2017 – Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de kosten voor de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen , bl. 96510.
	29 september 2017 – Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 1, 3, 5, 6 en 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 december 2015 houdende de subsidiëring van de verwerving, de inrichting, de renovatie en de uitbreiding van terreinen voor woonwaggenbewoners , bl. 96516.
31/10/2017	29 september 2017 – Besluit van de Vlaamse Regering betreffende wijk-werken , bl. 97138.— <i>Zie bijdrage p. 21-24.</i>
03/11/2017	1 juli 2016 – Erkenningen van OE-depots , bl. 97410. 20 maart 2017 – Erkenningen van onroerenderfgoedgemeenten , bl. 97411. Erkenningen van Intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten , bl. 97422.
06/11/2017	18 oktober 2017 – Wet betreffende het onrechtmatig binnendringen in, bezetten van of verblijven in andermans goed, bl. 97579. <i>Het kraken van een woning is niet specifiek verboden bij wet. De eigenaar kan enkel via een burgerlijke procedure de uitzetting van de krakers vragen en ook gemeente en politie kunnen weinig ondernemen. Intussen wordt de onrechtmatige bewoner beschermd door het recht op onschendbaarheid van de woning. Om dit te verhelpen stelt deze wet het kraken van onroerende goederen strafbaar.</i>